

Tartu Linnavalitsus
lv@raad.tartu.ee

Meie 15.09.2021 nr 14-11/5332-135

**Arvamus Tartu linna
üldplaneeringu avalikul
väljapanekul arvestamata jäetud
arvamuste kohta**

Tartu Linnavalitsus esitas 16.07.2021 kirjaga nr 9-3.2/UP-18-003 Tartu linna üldplaneeringu (edaspidi ka üldplaneering) Rahandusministeeriumile planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 90 lõike 1 alusel heakskiidu saamiseks. Koos üldplaneeringuga esitas kohalik omavalitsus üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) menetlemise dokumendid, sealhulgas üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikud arvamused, mida üldplaneeringu koostamisel ei arvestatud, ja Tartu Linnavalitsuse põhjendatud seisukohad arvamuste arvestamata jätmise kohta.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on siduda Tartu linn haldusterritoriaalse reformi järgsete piirides üheks ruumiliseks tervikuks ja kujundada linna ruumilise arengu põhimõtted. Üldplaneering koostatakse kogu linna territooriumi kohta kuni 20 aasta perspektiivis.

PlanS § 90 lõike 3 kohaselt üldplaneeringule heakskiidu andmise otsustamisel on riigihalduse ministri pädevuses:

- keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse ja üldplaneeringu õigusaktidele, sh maakonnaplaneeringule vastavuse kontrollimine;
- maakonnaplaneeringu muutmiseks nõusoleku andmine, kui üldplaneering sisaldab vastavat ettepanekut;
- üldplaneeringu avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikute, kelle arvamusi üldplaneeringu koostamisel ei arvestatud, ja üldplaneeringu koostamise korraldaja ärakuulamine.

Tartu linna üldplaneering võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Tartu Linnavolikogu 01.04.2021 otsusega nr 321. Avalik väljapanek toimus 20.04–20.05.2021. Üldplaneeringu lahenduse tutvustamiseks toimusid mitmed piirkondlikud ja temaatilised arutelud. Planeeringulahenduse kohta esitati hulgaliselt arvamusi. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal esitatud arvamuste osas võttis Tartu Linnavalitsus seisukohad 15.06.2021 korraldusega nr 701. Korraldust on muudetud ja täiendatud Tartu Linnavalitsuse 28.06.2021 korraldusega nr 752. Üldplaneeringu avalik arutelu toimus 30.06.2021 Eesti Rahva Muuseumis. Avalikustamise järgselt ei jõutud kokkuleppele kõikide üldplaneeringu avalikul väljapanekul arvamusi esitanud isikute või asutuse arvamuste osas.

Tulenevalt PlanS § 90 lõike 3 punktist 2 korraldas Rahandusministeerium üldplaneeringu avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikute ja kohaliku omavalitsuse esindajate seisukohtade ärakuulamise. Haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohaselt võib ärakuulamine toimuda nii suuliselt kui ka kirjalikult. Ettepaneku suuliseks ärakuulamiseks tegi Rahandusministeerium 17.08.2021 kirjaga nr 14-11/5332-3. Katrin Reinu esitatud arvamuste suuline ärakuulamine toimus internetipõhiselt Zoom konverentsiruumis 26.08.21 kell 14.05 – 14.30. Arvamuste esitaja Katrin Rein ei osalenud suulisel ärakuulamisel. Tartu linnavalitsuse esindajas selgitasid ja rõhutasid ärakuulamisel oma esitatud põhjendusi. Kokkulepet ei saavutatud.

Vastavalt PlanS § 90 lõikele 4 annab valdkonna eest vastustav minister¹ oma kirjaliku arvamuse nende avalikul väljapanekul esitatud arvestamata jäetud arvamuste kohta, mille osas ka heakskiidu andmise menetluses läbiviidud ärakuulamise tulemusena vaidlevad osapooled – arvamuste esitajad ja kohalik omavalitsus, kokkuleppele ei jõudnud.

Käesolevas kirjas annab riigihalduse minister arvamuse Katrin Reinu poolt üldplaneeringu avalikul väljapanekul esitatud ja arvestamata jäetud arvamusele.

Avalikul väljapanekul Katrin Reinu esitatud kirjalik arvamus, Tartu Linnavalitsuse² seisukoht ja Rahandusministeeriumi arvamus:

Katrin Reinu esitatud arvamus Rahinge järve kompaktse asustuse arenguala kohta: Iseloomustuses on väga ilusti välja toodud, et soovitakse arendada kompaktse ruumilahendusega, turvaline, kogukondlike väärtusi kandev valdavalt hoonestatud elukeskkond.

Seose sellega on ettepanekud:

1. AK Rahingele kasutada antud ala vabastada nendest ehitistest (ekstreempark sellisel kujul likvideerida - Kaimi järve äärde on loodud korralik ekstreempark) ja rand (luua laste mänguväljak, hetkel puudub) üle viia antud alale (hetkel on kitsas rannariba kahe tee ristumiskohas, antud alast vesi läbi ei jookse ja alates juulist vesi rikneb). Praegusele rannaosale rajada kõrghaljastus.

2. Järveäär, mis on praegusest ekstreempargist edasi kuni kinnistuteni - luua samasugune rohekoridor jalutamiseks, kui on kavas planeerida Ilmatsallu (detailplaneeringu arutelu 12.05.21).

3. Järvega piirnev teelõik (Tartu Agro farmist Pihva teeni - Joosepi tee) sulgeda raskeveokitele, piirata kiirust (traktorid, suured sibiautod, raskeveokid) ja leida lahendus Tartu Agro veevõtukohale (veevõtukoht järve ääres, peaks olema märkide järgi päästeametile aga päästeameti paakauto võtab vett otse järvest). Antud veevõtukohta kasutab Tartu Agro (nende väitel kohalik omavalitsus tegi selle nende jaoks ja järve ääres olev pumpla ei ole enam töökorras) üle viia farmi territooriumile või leida muu lahendus, mis on väljaspool tiheasustusala. Peaks olema korralduslik küsimus aga kuna läbirääkimised ei ole andnud tulemusi (Tartu Agro raskeveok veab vett teist aastat ööpäevaringselt (eriti ilusate ilmadega),

¹ Ruumilise planeerimise alase tegevuse korraldamise ja järelevalve valdkonna eest vastutav minister on peaministri 27.01.2021 vastu võetud korralduse nr 8 „Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad“ punkti 10 kohaselt riigihalduse minister.

² Tartu Linnavalitsuse põhjendused avalikul väljapanekul esitatud arvamuse mitteamvestamise või osalise arvestamise kohta on esitatud [Tartu Linnavalitsuse 13.07.2021 korralduse nr 813 lisas](#).

kõikidel nädalapäevadel ja suureks probleemiks on kujunenud, et veok ei seiska mootorit hetkekski (tankimiseks kulub 10.-12 minutit ja seda tunnis mitu korda), siis on sellest tekkinud sisulist lahendust vajav probleem. Antud rannaga piirnev osa on tihti täis pargitud ja sellisel juhul signaalitatakse). Nende muutustega on võimalik oluliselt vähendada mürahäiret ja taastada turvalist elukeskkonda ning luua sisulist puhkeala laiemale elanikkonnale. Hetkel on järve ääres suur maa-ala aga üldsuse huvides on kasutusel ainult pisikene rannariba.

Tartu Linnavalitsus on eeltoodud arvamuse osas võtnud mitteamvestava seisukoha:

1. Rahinge järve kaldaala on määratud puhke-, spordi- ja kultuurirajatise maa-alaks, mille piires on võimalik püstitada rajatise, nagu seikluspark, laste mänguväljak, laululava, botaanikaaed, terviserajad, velodroom, väliujula, vabaõhu tenniseväljak, golfiväljak, liuväli, staadion, spordi otstarbeline sildumisala, kogunemiskoht (iseseisev jaanikuplats, kiigeplats, hiiekoht jne).

Üldplaneering määrab maakasutuse juhtotstarbe ja rajatiste loetelu. Missuguseks kujuneb järve kalda tulevik sõltub edaspidistest täpsematest planeeringu või projektlahendustest ja maakasutuse kokkulepetest. Teie poolt osutatud ekstreempargi rajatised paiknevad järve kaldal senikaua kuni kehtivad vastavasisulised lepingud linna ja maakasutaja vahel. Üldplaneeringuga kasutuskokkuleppeid ei sõlmita ega lõpetata.

2. Üldplaneeringus on Rahinge järv ja selle kaldad määratud osaks ökoloogilise rohelise võrgustiku süsteemist, lisaks on avalikult kasutataval Rahinge järvel 4 meetri laiune kallasraja vöönd, mille ulatuses peab maaomanik seadusest lähtudes võimaldama vaba ja takistusteta liikumist ja lühiajalist kaldal viibimist. Linn ei ole maapiirkonnas järvede kallastele kavandanud matkaradu, kuid 4 meetri laiune Rahinge järve kallasraja vöönd peab tagama võimalused vabaks liikumiseks järve kallastel. Ilmatsalu järve idakaldale, praegusele põllu- ja heinamaale on roheala koridor määratud, kuna tegemist on tulevase tihedamalt hoonestatava asumiga (asustuse arengualaga). Erinevalt Ilmatsalust on Rahinge järve läänepoolne kallas hoonestatud elamutega, põhja- ja idakaldale on pikemas tulevikus kavandatud avalik puhke- ja spordiala, mille täpsem maakasutus, sh supelranna, parklate ja järve äärsete haljasalade (puhkealade koosseisus) paiknemine täpsustatakse projektidega või planeeringuga.

3. Nagu arvamuses õigesti märgite on ettepanek Joosepi tee sulgemiseks raskeveokitele ja järve äärse pumpla nn kinniparkimine ja signaalitamine korralduslikud küsimused, mille lahendamine ei ole üldplaneeringu ülesanne. Supluskoht ja kogu spordi-, puhkekompleks Rahinge järve ääres vajab kindlasti suuremat parklat ja liikluslahenduse muudatusi. Need küsimused vajavad lahendamist kas projektidega või kogu piirkonda hõlmava detailplaneeringuga.

Rahandusministeerium on arvamisel, et kohalik omavalitsus on esitatud arvamusi kaalunud ning selgitanud, miks esitatud arvamustega ei ole võimalik arvestada või on osutunud võimalikuks osaline arvestamine. Tartu Linnavolikogu on 01.04.2021 otsusega nr 321 üldplaneeringu vastu võtnud ja sellega pidanud planeeringulahendust sobivaks ja otstarbekaks. Vastuvõtmisega on volikogu kinnitanud, et üldplaneering vastab õigusaktidele, on koostatud vastavuses linna ruumilise arengu eesmärkidega ning üldplaneeringu koostamisel on võetud arvesse keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi (PlanS § 86 lg 2).

PlanS § 4 kohaselt on planeerimisalase tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse pädevuses, kes peab tagama maa-alale vastavate üldplaneeringute olemasolu. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise, iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine.

Antud juhul on tegemist üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse hindamisega, mille üle otsustamine ei ole riigihalduse ministri pädevuses. Seega juhul, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate seaduste ja normidega, on erinevate huvide arvesse võtmisel ning üldplaneeringuga kavandatavate ehitus- ja maakasutustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

Käesolevas kirjas antud arvamus puudutab vaid üht osa kõigist üldplaneeringu avalikul väljapanekul esitatud arvamustest. Võttes arvesse, et riigihalduse minister peab andma oma arvamuse ka teistele Tartu linna üldplaneeringu avaliku väljapaneku ajal esitatud arvamustele, mille osas ei ole saavutatud kokkulepet, siis otsustab minister PlanS § 90 lõike 2 alusel Tartu linna üldplaneeringu kehtestamisele heakskiidu andmise võimalikkuse üle eraldi kirjaga.

Riigihalduse minister teavitab lõplikust otsusest üldplaneeringu heakskiitmise kohta kõiki menetlusosalisi kirjalikult.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aab
riigihalduse minister

Lisa(d): protokoll

Lisaadressaadid: K.Rein

Margus Hendrikson 715 5885
Margus.Hendrikson@fin.ee